

2007/2008. tanév

Megyei/fővárosi forduló

I. kategória

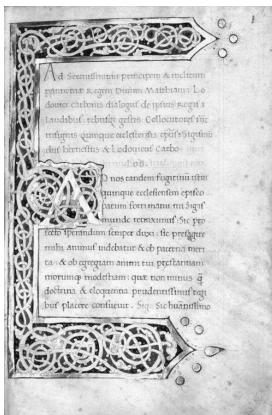
Írásbeli feladatlap

megoldókulcs

Elért pontszám:

/100

Üdvözlünk Kedves Feladatlapot Javító Kolléga!

Érkezett a javítás ideje!

Az egyes feladatoknál dőlt betűvel olvashatók a megoldások és a javítás szempontjai.

A feladatlap készítői

1.

Lássuk, hogyan tájékozódasz Mátyás korában! Állítsd megtörténések sorrendjébe az alábbi eseményeket!

Minden helyes sorszám egy item.

2.	Podjebrád György váltságdíj fejében elengedi Hunyadi Mátyást (1458. feb. 5.)
3.	feleségül veszi Podjebrád Katalint (1461)
1.	királlyá választják Budán (1458. jan. 24.)
4.	megkoronázzák (1464)
7.	feleségül veszi Beatrixet (1476)
8.	elfoglalja Bécset (1485)
5.	az országgyűlés megszavazza a Fekete Sereg költségeit (1467)
6.	házasságon kívül fia születik (1473)

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

2.

Visegrádon sétálunk. Vajon megnézhetjük-e sétánk során a következőket? Jelöld a táblázatban!

Minden helyes jelölés egy item.

	igen	nem
a) Mátyás király kútja (Stróbl Alajos alkotása)		X
b) Salamon torony	X	
c) Mátyás király (Fadrusz János alkotása)		X
d) Oroszlános-udvar	X	
e) Mátyás szülőháza		X
f) Struccos-kút	X	
g) Herkules-kút	X	
h) Mátyás király és Beatrix királyné emblémáival díszített padlótéglák		X

9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.

3.

Kiket ismerhetett Mátyás király?

Az alábbi felsorolásból húzd át egy határozott vonallal azokat a személyeket, akiket Mátyás biztosan NEM ismert személyesen!

Szilágyi Mihály, ~~Balassi Bálint~~, Janus Pannonius, Vitéz János, ~~Budai Nagy Antal~~, ~~Földi~~

~~Miklós~~, Hess András, Kinizsi Pál, Galeotto Marzio

A minden helyesen áthúzott név egy item, és minden helyesen át nem húzott név is egy item.

A fentiek közül kik voltak Mátyás király rokonai?

Szilágyi Mihály, Vitéz János

Minden helyesen leírt név egy item.

17.
18.
19.
20.
21.
22.
23.
24.
25.
26.
27.

4.

Nézzünk körül az országban és határainkon túl is! Azonosítsd be, mit látsz a képen és hol található! A betűt ÉS a számot írd a kép mellé a megfelelő oszlopba!

Minden helyesen beírt betűjel és szám egy item.

Cím	Hely
a) Mátyás (Zala György, 1905)	1.) Budapest, Budai vár
b) Herkules-kút	2.) Kolozsvár
c) Mátyás király kútja	3.) Budapest, Hősök tere
d) Mátyás szülőháza	4.) Visegrád

kép	cím	hely
	a	3
	c	1

kép	cím	hely
	d	2
	b	4

28.
29.
30.
31.
32.
33.
34.
35.

5.

Mátyás vadászatairól is olvashattál, vajon az alábbiak közül melyik ebbel vadászhatott? Írd a képek alá vadászhatott vele (i) vagy nem vadászhatott vele (h)!

h	i	i	h

Minden helyes jelölés egy item.

Mátyás király igazságosságát számos monda örökítette meg. Írd le annak a címét, amelyik egy kutyavásárról szól!

..... *Egyszervolt Budán kutyavásár.....* *A helyes címért egy item jár.*

36.
37.
38.
39.
40.

6.

Sétáljunk el a híres könyvtárba is!

a) Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget és egészítsd ki!

Minden helyes válasz egy item.

Mátyás király pompás könyvtárat gyűjtött, a Bibliotheca (csak ez helyes) Corvinianát, amely 2000-2500 (csak ez helyes) kötetre volt tehető, és amely a vatikáni (csak ez helyes) könyvtár után a reneszánsz kori Európa második legnagyobb könyvgyűjteménye volt. Mátyás számára írt műveket tartalmazott, de megtalálhatók voltak benne a kor legfontosabb munkáinak példányai is. olasz, humanista, itáliai, híres, neves, kiemelkedő (bármelyik elfogadható, de összesen egy pont)

tudósokat, művészeket hívott meg

udvarába. Az ő uralkodása alatt nyomtattak először könyvet Magyarországon melynek latin címe Cronica Hungarorum (csak teljes cím ér egy itemet) volt, és Budán Hess András (csak teljes cím ér egy itemet) műhelyében 1473-ban készült, korábban, mint Angliában vagy Spanyolországban.

Galeotto Marzió, Janus Pannonius barátja az ő hívására már 1461-ben megfordult Magyarországon, de 1465 óta hosszú ideig Budán élt, s ő lett a Corvina első könyvtárosa, könyvtárnoka, vezetője (bármelyik elfogadható, de összesen egy pont).

A könyvtár Mátyás halála után, a török hódoltság idején szétszóródott a világban. A gyűjtemény megmaradt darabjai ma a világ mintegy 50 könyvtárában vannak. A bizonyítottan hiteles corvinák száma 216 (210-220ig elfogadható, mert régebbi forrásokban találkozhatsz vele)

b) Melyik könyvet használtad ennek a feladatnak a megoldásához? Tüntesd fel itt a legfontosabb adatait!

Minden kötelező adat egy item, de maximum 5 item.

41.	
42.	
43.	
44.	
45.	
46.	
47.	
48.	
49.	
50.	
51.	
52.	
53.	
54.	
55.	

7.

A katalóguscédula alapján válaszolj az alábbi 1-5 kérdésre, a hatodikra azonban máshol keresd a választ!

943.9

C 84

Csukovits Enikő (1961-)

Liliom és holló : [az Árpád-ház kihalásától a mohácsi vészig] / írta Csukovits Enikő ; [az illusztrációkat kész. Bátki László et al.] ; [fotók Csorba Csaba et al.]. - Budapest : M. Kvkklub - Officina Nova Kv., 2001, cop. 1999. - 103 p. : ill., színes ; 31 cm. – (Új képes történelem)

Bátki László

Csorba Csaba (1946-)

a)-e)-ig minden helyes válasz egy item.

- a) Melyik sorozat tagja a könyv? ... **Új képes történelem**
- b) Melyik kiadó adta ki? ... **Mkvkklub - Officina Nova**
- c) Mikor jelent meg először? ... **1999**
- d) Melyik polcon keresed a könyvtárban? ... *elfogadható válaszok: 943.9, 9, történelem, magyar történelem*
- e) Melyik állat szerepel a címben? ... **holló**
- f) Lehetett-e Mátyás címerállata örvösholló? Indokold meg a válaszodat!

Nem, mert nem Európában él. vagy Nem, mert a címerállat nyakán nincs fehér csík.

Helyes válasz egy item. Bármelyik helyes indoklás egy item.

56.
57.
58.
59.
60.
61.
62.

8.

Melyik polcon keresnéd a következő könyveket? Írd a megadott raktári jelzeteket a művek után!

Minden helyesen beírt raktári jelzet egy item.

355 641 700 750 920 930 943.9 K 67 M 86

a) Balogh Jolán: A régi magyar és európai művészet kincsei	700
b) Komjáthy István: Mátyás-mondák könyve	K 67
c) Francine Segan: Shakespeare konyhája: Reneszánsz receptek	641
d) Winkler Gusztáv: Várak, erődök, erődítések: Reneszánsz erődépítészet Magyarországon	355
e) A reneszánsz festészete: Az európai művészet diadala	750
f) Móra Ferenc: Mesék Mátyás királyról	M 86
g) Varga Domokos: Magyarország virágzása és romlása	943.9
h) Who's who: Ezeréves Magyarország: Ki kicsoda a magyar történelemben?	920

63.
64.
65.
66.
67.
68.
69.

9.

Milyen típusú könyvből valók az alábbi idézetek? Írd az idézet betűjelét a megfelelő helyre!

Minden helyesen beírt betűjel egy ítem.

Szaklexikon	Periodika	Szépirodalom	Ismeretterjesztő irodalom	Életrajzi lexikon
<i>b</i>	<i>e</i>	<i>c</i>	<i>a</i>	<i>d</i>

a)

„Hunyadi Jánosné és testvére, Szilágyi Mihály Vitéz János váradi püspökkel, Hunyadi egykori kancellárjával s a Hunyadi-ház többi barátaival szövetkezve, a győzelem biztos reményében kezdhették meg működésüket Mátyás trónjelöltsége érdekében. Törekvésük mennyire találkozott a nemzet óhajtásával, mutatja az, hogy az idegen trónkövetelők, Albert leányainak férjei által hangoztatott igények semmi visszhangra sem találtak az országban, s a Hunyadi-ház legnagyobb ellensége, Garai László nádor, bár lelke mélyében maga is reményt táplált a trón elnyerésére, jónak látta felajánlani támogatását Mátyás megválasztásához.”

b)

„A Mátyás-mesék száma még minden bizonnyal növekedni fog. Már címük is elárulja szociális beállítottságukat és magyarázza Mátyás király és a hozzá fűződő történetek népszerűségét. A király a szegény emberek gyámola a felettük hatalmaskodókkal, támaszuk a nyomorúsággal szemben. – Irod. Tóth Béla: A magyar anekdotakincs (I–VI., Bp., 1898–1903); Jókai Mór: A magyar nép élce szép hegedűszóban (Bp., 1904); Ortutay Gyula: Magyar népköltészet (III., Bp., 1955); Ortutay Gyula–Dégh Linda–Kovács Ágnes: Magyar népmesék (III., Bp., 1960).”

c)

„Mátyás király egyszer, mikor szokása szerint szegény vándorlegénynek öltözve járta az országot, jó napszállat után érkezett be Nagyszalontára. A cudar téli zimankó bekergette az embereket a tűzhely mellé, hiába bolyongott a király a csendes utcákon, sem egy lelket, sem egy nyitott ajtót nem talált sehhol. Fáradt volt pedig a király, fázott is kegyetlen, az éhség is elcsigázta: ugyan megörült, mikor a város szélén meglátott egy kovácműhelyt. Könnyű volt meglátni, mert a nyitott ajtón röpködtek kifelé a szikrák, ahogy a mester odabent kalapálta a vasat az üllőn.”

d)

Mátyás, I. (Kolozsvár, 1443. febr. 23. – Bécs, 1490. ápr. 6.): király (1458 – 90), középkori történelmünk egyik legnagyobb alakja, a központosított monarchia létrehozására irányuló törekvés fő képviselője. Hunyadi János és Szilágyi Erzsébet másodszülött fia. Mindkét házassága (Podebrad Katalin, 1463. máj. 1. és aragóniai Beatrix, 1476. szept. 5.) gyermektelen maradt; természetes fia Corvin János (Edelpeck Borbála bécsi polgárlánytól).

e)

„Szenzációs leletként a középkor legnagyobb harangját készítő Konrád műhely bronznyomata is előkerült a Visegrád új leendő városközpontja helyén végzett idei ásások során nyilatkozta Szőke Mátyás, a Mátyás Király Múzeum igazgatója”

72.
73.
74.
75.
76.

10.

Ha beírod a jó válaszokat, és a vastagon szedett négyzetekbe került betűket összeolvasod, egy helynevet kapsz. Ehhez a helyhez egy mulatságos Mátyás-monda fűződik.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
		N		I	V	A
	V	A		L	I	R
C	I	N	K	O	T	A
O	S	D	O	N	É	N
R	E	O	L	K	Z	Y
V	G	R	O	A	J	J
I	R	F	Z		A	A
N	A	E	S		N	N
	D	H	V		O	O
		E	A		S	S
		R	R			
		V				
		A				
		R				

Függőleges

1. Mátyás fiának vezetékneve
2. Itt van a Mátyás-korabeli oroszlános kút
3. Ebben a várban ütötte apja lovaggá
4. Ebben a városban született I. Mátyás
5. Vörösmarty verse, Mátyás, mint vadász szerepel benne, Szép ...
6. Mátyás nevelője, később esztergomi érsek
7. A Mátyás anyja c. ballada költője

Megfejtés: *Cinkota*

Mit kért a királytól a mondában szereplő egyházi alkalmazott?

..... *Azt kérte, hogy cinkotán nagyobb legyen az icce, mint máshol.*.....

Minden helyes sor egy item. A megfejtés beírása +1 item. A kérdés megválaszolása +1 item

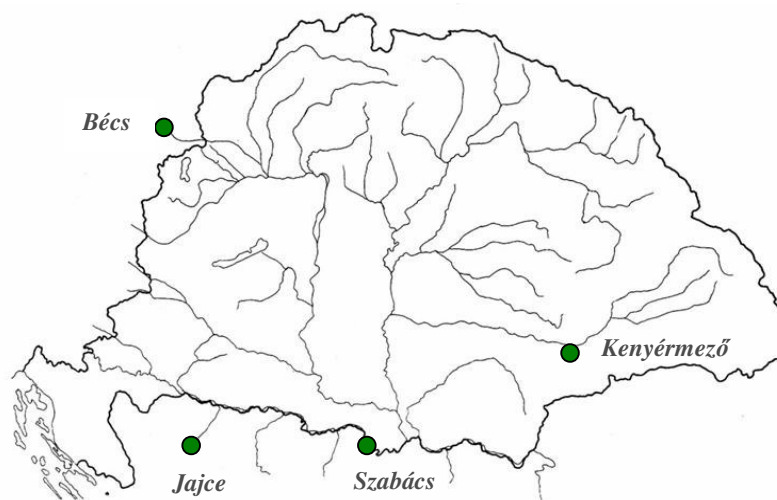
77.	
78.	
79.	
80.	
81.	
82.	
83.	
84.	
85.	

11.

A győztes csaták helyszíneit (Bécs, Jajce, Kenyérmező, Szabács) jelöld be a vaktérképen!

Minden helyesen bejelölt helyszín egy item.

86.	
87.	
88.	
89.	

12.

Válassz ki egy Mátyás királyról is szóló könyvet, és készíts róla 15-20 sornyi könyvajánlást kortársaid számára!

Témaválasztás <i>kapcsolódjon a verseny témaköréhez</i>	1 item
Adatok a könyvről: - szerző, cím,	1 item
- további adatok: kiadás éve, kiadó	1 item
Érvelés <i>stilisztikailag, logikailag helytálló legyen</i>	max. 3 item
- a mű Mátyáshoz kapcsolása	1 item
Kortársainak ajánlja <i>nem fogadható el a „mindenkinek ajánlom”</i>	1 item
Formai követelmény - olvasható, esztétikus	1 item
- terjedelmi korlátok betartása, 15-20 sor	1 item
Összesen	max.: 10 item

90.	
91.	
92.	
93.	
94.	
95.	
96.	
97.	
98.	
99.	

13.

Időutazásunkról, visszatérve a XXI. századba, figyeld meg alaposan az alábbi képet! Írd a kép mellé, hol találkozhatasz Mátyás királlyal?

A helyes válasz egy item.

Ezer forintson

100.	
------	--

